

Metamerija

11. vaja

Metamerija

- * Barvi sta pod določenimi pogoji opazovanja videti enaki, ko pa se pogoji spremenijo, se barvi ne ujemata več.
- * Vzrok za pojav metamerije:
  - * lastnost človeškega očesa, da se barvni vtis oblikuje kot posledica združenega odziva treh skupin čepkov.
- * Dve vrsti indeksov metamerije:
  - * Splošni indeks metamerije
  - * Posebni indeks metamerije
    - * pri spremembi osvetlitve
    - * pri spremembi opazovalca
    - * pri spremembi velikosti opazovane površine
    - * pri spremembi geometrije opazovanja

Posebni indeks metamerije

pri spremembi osvetlitve

Multiplikativni korekcijski faktor

$$f_X = \frac{X_{ST,R}}{X_{VZ,R}}$$

$$f_Y = \frac{Y_{ST,R}}{Y_{VZ,R}}$$

$$f_Z = \frac{Z_{ST,R}}{Z_{VZ,R}}$$

Korigirane barvne vrednosti
vzorca pod testno svetlobo

$$X_{KOR} = X_{VZ,T} f_X$$

$$Y_{KOR} = Y_{VZ,T} f_Y$$

$$Z_{KOR} = Z_{VZ,T} f_Z$$

CIELAB koordinate vzorca
pod testno svetlobo

$$L_{KOR}^* = 116 \sqrt[3]{\frac{Y_{KOR}}{Y_n}} - 16$$

$$a_{KOR}^* = 500 \left[\sqrt[3]{\frac{X_{KOR}}{X_n}} - \sqrt[3]{\frac{Y_{KOR}}{Y_n}} \right]$$

$$b_{KOR}^* = 200 \left[\sqrt[3]{\frac{Y_{KOR}}{Y_n}} - \sqrt[3]{\frac{Z_{KOR}}{Z_n}} \right]$$

CIE 1976 L*a*b* barvna razlika
med vzorcem in standardom
pod testno svetlobo

$$\Delta L^* = L_{KOR}^* - L_{ST,T}^*$$

$$\Delta a^* = a_{KOR}^* - a_{ST,T}^*$$

$$\Delta b^* = b_{KOR}^* - b_{ST,T}^*$$

$$M_{ilm} = \Delta E_{ab}^*$$

- * predstavlja barvno razliko, ki se pojavi med metamernima vzorcema, ko referenčno svetlobo zamenjamo s testno svetlobo
- * običajno kot referenčno svetlobo uporabljamo D65 (pogoj: pri tej svetlobi sta vzorca na pogled enaka in imata enake barvne vrednosti)
- * M izračunamo na osnovi standardiziranih barvnih vrednosti X, Y, Z
- * barvno razliko izračunamo z eno od enačb, ki jih je predpisala CIE
- * M_A , M_{F11} , M_{D50} opiše barvne razlike, ki se pojavijo med metamernima vzorcema, če referenčno osvetlitev nadomestimo s testno svetlobo A, F11 oziroma D50

Naloga

- * Merjenje s programom **Terminal**, ukazi za merjenje
  - * Pod referenčno svetlobo:
spotread -i D65 ime_datoteke.csv
  - * Pod testno svetlobo:
spotread -i A ime_datoteke.csv
spotread -i D50 ime_datoteke.csv
- * meritve so shranjene v **hiški** s končnico ***.csv**, *.csv datoteko odpremo v **Excelu**.
- * Kalibracija spektrofotometra na **belo**.
- * Pogoji merjenja:
  - * Instrument, proizvajalec: EyeOne, X-Rite
  - * Osvetlitev: D65/A/D50
  - * Barvnometrični opazovalec: 2°
  - * Geometrija merjenja: 45/0
- * Izmerite standardizirane barvne vrednosti X, Y, Z in CIELAB vrednosti za standard in vzorec pri eferenčni svetlobi D65 ter pri dveh testnih svetlobah (A in D50).
- * Izračunajte posebni indeks metamerije pri spremembi osvetlitve z uporabo CIELAB enačbe za izračun barvnih razlik ob upoštevanju multiplikativnega korekcijskega faktorja .